

Av tjänsteman lämnad uppgift om kommande anläggningsavgifts storlek har ansetts sakna betydelse. Även fråga om betydelsen av att uppgiften lämnades innan fastigheten togs in i verksamhetsområdet.

Bakgrund:

ÅA och EA äger tillsammans fastigheten Mark Krok 1:47 (Va 285/10). KK och EK äger tillsammans fastigheten Mark Krok 1:58 (Va 286/10). Fastigheterna är sedan den 30 januari 2007 belägna inom verksamhetsområdet för Marks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.

Yrkanden:

ÅA, EA, KK och EK yrkade att Statens va-nämnd skulle fastställa att anläggningsavgiften för anslutning av deras respektive fastigheter till kommunens allmänna spillvattenanläggning inte ska överstiga 64 005 kr.

Kommunen bestred yrkandena samt yrkade för egen del förpliktande för ÅA och EA respektive KK och EK att till kommunen utge 25 995 kr.

ÅA med medparter bestred yrkandena men vitsordade beloppens beräkning i och för sig.

Fastighetsägarna:

År 2006 anlade NCC på kommunens uppdrag dricks-, spill-, och dagvattenledningar i nordvästra delen av Övre Krok som ett led i utbyggnaden av den allmänna va-anläggningen i samhället. De ansökte hos kommunen om att få ansluta till spillvattenanläggningen, men fick avslag eftersom NCC ansåg att det inte gick att lägga ned spillvattenledningen på tillräckligt djup för att åstadkomma självfall från deras fastigheter. I stället fick de veta att de skulle ansluta när nästa stamledning, som planerades till ett mer östligt läge, hade hunnit byggas ut. Deras intryck var då att den senare utbyggnaden var relativt nära förestående. I samband härmed gavs de även löfte från en handläggare vid kommunens samhällsbyggnadsförvaltning, att de vid den framtida anslutningen inte skulle behöva betala högre anläggningsavgift än vad som följde av 2006 års va-taxa, 64 005 kr. Dock kom det att ta ända till år 2010 till dess att utbyggnaden av den östliga spillvattengrenen var klar. Efter att de samma år anvisats förbindelsepunkt fick de en faktura på den anläggningsavgift som då gällde, nämligen 90 000 kr. Tjänstemannen som år 2006 givit dem löftet om den lägre avgiften fanns då inte kvar i kommunen. Hade de fått klart för sig att de haft rätt att ansluta redan år 2006, vilket de ville, hade de alltså kommit flera tiotusentals kronor billigare undan, låt vara att sådana anslutningar hade krävt pumpar (om vilket de i och för sig inte heller upplystes). Dessutom anser de att kommunen varit dålig på att informera fastighetsägarna om vad fördröjningen av den östligare ledningsgrenen berott på. – De förstår visserligen principen att avgiften bestäms med utgångspunkt från tidpunkten från förbindelsepunktens anvisning, men mot bakgrund av hur kommunen hanterat deras ärende är de ändå missnöjda med den betydande meravgift de nu avkrävs. Hittills har de betalat vad som svarar mot den avgift de fått löfte om, 64 005 kr, och hållit inne med återstoden.

Kommunen:

Kommunen anförde i huvudsak följande. Även om kommunen inte ifrågasätter att fastighetsägarna ville ansluta fastigheterna år 2006, har den allmänna anläggningen inte varit fullt utbyggd förrän år 2010. Därmed har inte heller några formella förbindelsepunkter kunnat anvisas dem förrän då och det är i sin tur förklaringen till att anläggningsavgiften beräknats enligt 2010 års taxa. Avgiftsskyldighet inträder vid den tidpunkt när förbindelsepunkten ordnats och fastighetsägaren fått information om dess läge. – Kommunen bestrider inte att ÅA med medparter kan ha fått löfte av en kommunal tjänsteman om att få ansluta till viss annan taxa, men även om så varit fallet saknar det betydelse för prövningen, eftersom det uttryckligen följer av lag att det är den taxa som gäller vid tidpunkten för förbindelsepunktens anvisning som ska tillämpas. Av rättspraxis framgår dessutom att löften om avgifter som står i strid med taxan inte gäller. – Det är riktigt som sökandena hävdar att arbetena med spillvattenledningen i Kroksvägen (den västligare grenen) pågick år 2006. Eftersom de berörda fastigheterna inte kunde anslutas till ledningen med självfall, beslöt kommunen att avvakta med att anvisa fastighetsägarna påkopplingspunkter i avvaktan på att nästa etapp i anläggningen skulle bli klar. På grund av att projekteringen och upphandlingen kom att dra ut i tid, blev den senare etapputbyggnaden fördröjd, vartill även invercade att kommunen ville att detaljplanebeslutet skulle vinna laga kraft innan den faktiska utbyggnaden påbörjades. År 2006 – när arbetet med den västligare grenen pågick – hade det i och för sig varit praktiskt möjligt att ansluta Krok 1:47 och 1:58, men det hade krävt installation av lokala pumpar på de båda fastigheterna, vilket hade varit sämre ur alla praktiska och tekniska aspekter. Utöver att fastighetsägarna själva haft att bekosta och ansvara för pumparna, hade dessutom merkostnaderna för ledningsdragningen inne på fastigheterna, framförallt på Krok 1:58, blivit betydande. Enligt kommunen har det därför varit till fastighetsägarnas fördel att de fått möjlighet att invänta en självfallsanslutning, även om det blivit till priset av något högre avgifter. – Kommunen har för att visa sin goda vilja avstått från att yrka dröjsmålsränta på det utestående beloppet.

Va-nämnden yttrade:

Twisten gäller om sökandena i anläggningsavgift ska betala den avgift som framgår av den vid avgiftsskyldighetens inträde gällande taxan, dvs. 2010 års taxa, eller om de ska betala den summa som en tjänsteman uppgav år 2006.

Va-avgifters belopp och hur de ska beräknas ska enligt 34 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen) framgå av en taxa. Utredningen visar att den aktuella va-taxan antagits av kommunfullmäktige. Taxan kan inte ändras genom att en tjänsteman lämnar uppgifter som strider mot kommunfullmäktiges beslut.

Huvudmannen för en allmän va-anläggning kan inte heller ens komma överens med fastighetsägare i frågor som (vilket nu är fallet) regleras i kommunens taxeföreskrifter. Detta framgår av 38 § vattentjänstlagen.

I den mån som innebörden skiljer sig åt mellan vad som anges i en va-taxa och vad en tjänsteman säger så gäller således taxan.

År 2006 när uppgiften om den kommande avgiften lämnades ingick dock inte fastigheterna i den allmänna va-anläggningens verksamhetsområde. Taxan var därför inte då tillämplig. Om anslutning hade skett då så hade alltså parterna kunnat avtala om en anslutning på andra villkor än de som gällde enligt taxan. Den uppgift som sökandena redovisat att kommunens tjänsteman lämnade avsåg en tidpunkt då utbyggnaden var klar och fastigheten kunde anslutas. När uppgiften lämnades gällde taxeföreskrifterna redan för de fastigheter som då låg inom verksamhetsområdet. Eftersom fastigheterna vid upprättandet av förbindelsepunkter och därpå följande anslutningar skulle ingå i verksamhetsområdet så skulle kommunens taxeföreskrifter komma att reglera villkoren även för dessa fastigheter. Avtal kan inte heller då, i förväg, träffas i frågan. Redan på grund av detta kan uppgiften från tjänstemannen inte ges den betydelse som sökandena önskar.

En annan sak är att kommunen bör se till att all information om va-taxans innehåll är korrekt och begriplig. Det finns därför goda skäl för att kritisera det sätt på vilket kommunen har lämnat information. Frågan påverkar visserligen inte bedömningarna i målet men det synes finnas anledning att inom kommunen uppmärksamma frågan om informationens utformning.

Huruvida det ens varit fråga om ett avtal eller en bindande utfästelse eller om tjänstemannen ägt att i dessa avseenden agera å kommunens vägnar är vid dessa bedömningar inte föremål för Va-nämndens prövning.

Avgiftens förenlighet med 2010 års taxa har inte ifrågasatts av sökandena. Va-nämnden finner inte skäl att ifrågasätta debiteringen.

Sökandenas talan bör således lämnas utan bifall.

Beslut den 18 juni 2012, BVa 35
Mål nr Va 285-286/10

Hovrätten avvisade fastighetsägarnas överklagande.

Beslut den 12 december 2012
Mål nr M 7510-12